

2007/20 -Hayvancılığın Desteklenmesi Hakkında Uygulama Esasları Tebliği

HAYVANCILIĞIN DESTEKLENMESİ HAKKINDA UYGULAMA ESASLARI TEBLİĞİ

Yayımlandığı R.Gazete: 13.04.2007-26492

Tebliğ No: 2007/20

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğ ülkemiz hayvancılığının geliştirilmesi ve hayvansal üretimin artırılması amacıyla, kaliteli kaba yem açığının kapatılması için yem bitkileri ekilişleri ve sertifikalı yem bitkileri tohumluğu üretiminin teşvik edilmesi, genetik ıslahı daha etkili ve yaygın hale getirmek için suni tohumlama ile soy kütüğü kayıtları tutulması ve belgeli damızlık kullanımının teşvik edilmesi, hayvan varlığımız içerisinde genetik yönden ilerleme sağlayarak üstün verimli hayvanlar elde etmek ve suni tohumlama oranını yükseltmek için, suni tohumlama uygulamasının ve soy kütüğü ve ön soy kütüğü sistemine kayıtlı hayvanlardan suni tohumlama sonucu doğan buzağlıların desteklenmesi, küçükbaş hayvancılığın geliştirilmesi ve kayıt altına alınması, ipekböcekçiliğinin ve tiftik üretiminin desteklenmesi, ana arı ve bombus arısı kullanımının, süzme bal ve su ürünleri üretiminin artırılması, sanayinin talep ettiği kaliteli süt ve et temininin desteklenmesi, hastalıklardan arı işletme ve bölge oluşturulması için hayvancılık işletmelerinin desteklenmesi, besicilik sektöründe istikrarın sağlanmasını, hayvansal üretim ve verimin arttırılarak maliyetlerin düşürülmesi, kaçak ve kontrolsüz kesimlerin önlenmesi, Bakanlıkça ruhsatlandırılan kombina ve mezbahalarda kesimin teşvik edilmesi ile buralarda kesilen hayvan sayılarının artırılması, canlı hayvan ve hayvansal ürünlerin daha sağlıklı bir şekilde muayenelerinin yapılması ve hijyen kuralları içinde üretimlerini sağlayarak insan ve hayvan sağlığını korumak, sağlıklı ve güvenilir ürünler elde edilmesi, hayvan kimlik sisteminin geliştirilmesi, yerli hayvan gen kaynaklarının korunması ve geliştirilmesi ve hayvan hastalıkları ile mücadele gibi hususlardan oluşan "Hayvancılığın Desteklenmesi Hakkında Karar" ile ilgili usul ve esasları kapsar.

Hukuki dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 24/2/2005 tarihli ve 25737 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2005/8503 sayılı "Hayvancılığın Desteklenmesi Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı"na dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen ifadelerden;

a) Bakanlık: Tarım ve Köyışleri Bakanlığı'nı,

b) Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığını,

c) TÜGEM: Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü'nü,

ç) KKG: Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü'nü,

- d) TİGEM:** Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nü,
- e) TAGEM:** Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü'nü,
- f) SYDTF:** Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'nu,
- g) İl müdürlüğü:** Tarım ve Köyişleri Bakanlığı İl Müdürlüğü'nü,
- ğ) İlçe müdürlüğü:** Tarım ve Köyişleri Bakanlığı İlçe Müdürlüğü'nü,
- h) Banka:** T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü'nü,
- ı) Banka şubesi:** T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Şube Müdürlükleri'ni,
- i) Üreticiler:** Kamu kurum ve kuruluşları hariç gerçek ve tüzel kişileri,
- j) Birlik:** Hayvancılık ve su ürünleri konularında faaliyet gösteren yetiştirme, hayvansal üretim, ıslah ve pazarlama amaçlı Bakanlıkça kurulan birlikleri,
- k) Şirket:** Desteklemeye esas konularda faaliyet gösteren Türk Ticaret Kanununa göre kurulmuş şirketleri,
- l) Ön soy kütüğü:** Anası ve babası belirli, ancak ebeveynlerinin verim kayıtları olmayan, mensup olduğu ırkın özelliklerini taşıyan hayvanlar için oluşturulacak geçici kayıt sistemini,
- m) Soy kütüğü:** Pedigri düzenlemeye esas olacak bilgilerin düzenli olarak toplandığı veri tabanını,
- n) Damızlık belgesi:** Pedigri belgeleri bulunan damızlıklardan Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikteki kriterlere uygunluğu Bakanlıkça onaylanan belgeyi,
- o) Saf ırk sertifikası:** Ana ve babası bilinen, ancak cetlerinin verim kayıtları bilinmeyen damızlık hayvanlara Bakanlıkça veya yetki verilen kuruluşça verilen belgeyi,
- ö) Yönetmelik:** Çiftçi kayıt sistemi yönetmeliğini,
- p) İl/ilçe tahkim komisyonu:** Çiftçi kayıt sistemi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesine istinaden oluşturulan Komisyonu,
- r) Çiftçi kayıt sistemi (ÇKS):** Yönetmelikle oluşturulan ve çiftçilerin kimlik, arazi ve ürün bilgileri ile tarımsal desteklemelere ilişkin bilgilerin de kayıt altına alındığı veri tabanını,
- s) İcmal-1:** İl/ilçe müdürlüğü tarafından ÇKS'ye aktarılan bilgilere göre her köy/mahalle için çiftçi detayında ilgili desteklemeye ilişkin hakedişleri gösteren belgeyi,
- ş) İcmal-2:** İl/ilçe müdürlüğü tarafından İcmal 1'deki bilgilere göre her İlçe için köy/mahalle detayında ilgili desteklemeye ilişkin hakedişleri gösteren belgeyi,
- t) İcmal-3:** İl müdürlüğü tarafından İcmal 2'deki bilgilere göre her İl için İlçe detayında ilgili desteklemeye ilişkin hakedişleri gösteren belgeyi,
- u) Su ürünleri yetiştiriciliği:** Yetiştiricilik tesislerinde, entansif, yarı entansif veya ekstansif şartlarda yapılan, su ürünlerini üretme ve/veya büyütme (besicilik) faaliyetini,

ü) Su ürünleri yetiştiricilik belgesi: Su ürünleri üretim faaliyetinde bulunan yetiştiricilere Bakanlık merkez teşkilatınca verilen belgeyi,

v) Su ürünleri kayıt sistemi (SKS) : Su ürünleri yetiştiriciliği ile ilgili bilgilerin merkezi bir veri tabanında kayıt altına alındığı ve destekleme ödemelerinin uygulandığı, izlendiği, raporlandığı, Çiftçi Kayıt Sisteminin bir alt bileşeni olan kayıt sistemini,

y) Su ürünleri kayıt sistemi belgesi: SKS içerisinde yer alan su ürünleri ile ilgili veri tabanındaki bilgilerden yararlanılarak elde edilen belgeyi,

z) Yetiştiricilik tesisi: Su ürünleri yetiştiriciliğinin yapıldığı yerleri,

aa) Su ürünleri işleme tesisi: Su ürünlerinin hammaddeden başlayarak, sınıflandırma, işleme, değerlendirme, tüketime veya pazarlamaya elverişli hale getirme işlemlerinin yapıldığı, satış yerlerine gönderilmek veya ihraç edilmek üzere depolandığı (fabrika gemileri dahil) tesisler ile bu tesisleri tamamlayıcı ünitelerini ihtiva eden ve Bakanlıktan çalışma izni alınmış yerleri,

bb) Kuluçkahane: Su ürünleri damızlık materyallerinden yumurta ve yavru materyaller elde etmek için kurulan tesisleri,

cc) Resmi veteriner hekim: Bakanlıkça "3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu"nun uygulamasında görevlendirilen veteriner hekimi,

çç) Tohumculuk kuruluşu: Bakanlıkça her yıl yayınlanan ülkesel tohumluk tedarik, üretim ve dağıtım programı kitapçığında yer alan, tohumculuk faaliyeti yapmak üzere yetkilendirilmiş kuruluşları,

dd) Sertifikalı tohumluk: Herhangi bir sınıftaki tohumluktan elde edilen, çeşit safiyetini devam ettiren, tarla ve laboratuvar kontrolleri yapılarak standartlara uygunluğu tespit edilen her sınıf ve kademedeki tohumluğu,

ee) Enstitü: Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğüne bağlı Araştırma Enstitülerini,

ff) Seçim komisyonu: Genel müdürlük, enstitü, il/ilçe müdürlüğü temsilcilerinden oluşan komisyonu,

gg) Irk: Destek ödemesine konu olan saf yerli büyükbaş ve küçükbaş hayvan ırklarını,

ğğ) Yerinde koruma: Evcil hayvan ırklarının doğal olarak yetiştirildikleri bölgede, rastgele çiftleştirme yöntemi uygulanarak, sahip oldukları ırkın özelliklerini gösteren saf hayvanlardan oluşan yeterli büyüklükte bir sürü veya sürüler halinde korunmasını,

hh) İşletme: Hayvanların barındırıldığı, tutulduğu, bakıldığı veya beslendiği herhangi bir tesis, kuruluş veya açık hava çiftliği durumundaki yerleri,

ıı) Sığır cinsi hayvan: Et üretimi, süt üretimi, damızlık veya diğer amaçlarla yetiştirilen Bison bison ve Bubalus bubalus türü hayvanlar dahil her yaştaki sığır ve mandaları,

ii) Pasaport: Hayvanlar kulak küpesi ile tanımlanıp veri tabanına işlendikten sonra hayvan hakkında gerekli bilgileri içeren ve bilgisayardan İl ve İlçe Müdürlüğü tarafından çıktısı alınarak hayvan sahibine verilen belgeyi,

jj) Örgütlü üretici: Merkez birliği düzeyinde örgütlenmiş, 4631 sayılı "Hayvan Islahı Kanun" una göre kurulmuş ıslah amaçlı birlik üyeleri, 5200 sayılı "Tarımsal Üretici Birlikleri Kanun" una göre

kurulmuş süt üretici birlik yeleri, Bakanlıkça kuruluşuna izin verilen 1163 sayılı "Kooperatifler Kanunu" na göre kurulmuş kooperatiflerin Merkez Birliklerine ortak olan üst birlik ortağı kooperatif ortaklarını,

kk) Hayvan Kayıt Sistemi: Yönetmelikle oluşturulan ve işletmelerin, yetiştiricilerin ve sığır cinsi hayvanların kimlik bilgilerinin kayıt altına aldığı Trkvet veri tabanını

ifade eder.

Kaynak aktarımı ve demeler

MADDE 4 – (1) Desteklemeler için gerekli kaynak, bütçede hayvancılığın desteklenmesi için ayrılan ödenekten karşılanmak üzere, Bakanlık tarafından gerekli paranın aktarılmasını müteakip Banka aracılığı ile ödenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Yem Bitkileri Desteklemeleri

Yem bitkileri üretimine ilişkin desteklemeler

MADDE 5 – (1) Yem bitkileri üretiminin desteklenmesi aşağıdaki esaslara göre belirlenir.

a) Desteklemeden yararlanacaklar

Yem bitkileri üretimi desteklemelerinden, ifti Kayıt Sistemine (KS) kayıtlı olan ve çok yıllık ve/veya tek yıllık yem bitkileri üreten üreticiler yararlanır.

b) Müracaat yeri ve şekli

Yem bitkileri desteklemesinden yararlanmak isteyen üreticiler (Ek-1)'e göre form dilekçe ile 1 Ocak - 1 Ekim tarihleri arasında ekilişin KS' ya kayıtlı olduğu yerdeki il/ilçe müdürlüğüne başvuruda bulunur. Aynı yılın 1 Kasım tarihinde askıya çıkılır.

c) İstenecek belgeler

1) Başvuru dilekçesi,

2) ifti Kayıt Formu (KF)

) Desteklenecek yem bitkileri ekilişleri

Sulu şartlarda: Yonca, silajlık mısır, sorgum, sudan otu, sorgum-sudan otu melezi, hayvan pancarı, yem şalgamı.

Kuru ve Sulu şartlarda: Korunga, fiğ, macar fiği, burçak, mürdümük, fiğ veya macar fiği tahıl karışımı, yapay ayır-mera.

Gerçekte sulu şartlarda yetiştirildiği halde bazı bölgelerin iklim şartlarına uygun olarak kuru şartlarda da yetiştirilebilen desteklemeye esas yem bitkilerinden yonca ve silajlık mısırın kuru şartlarda yetiştirilmesine; Valiliklerce bölgelerinde bulunan niversite veya Araştırma Enstitülerinin görüşü alınarak karar verilir.

Yapay ayır-mera tesislerinde il müdürlüğünce niversite veya bölgede bulunan Tarımsal Araştırma Enstitüsünden o ilin ekolojisine uygun yapay ayır-mera karışımları hazırlattırılarak proje dahilinde uygulamaya konularak destekleme kapsamına alınacaktır.

Destekleme kapsamına alınacak veya destekleme kapsamından çıkarılacak yem bitkisi tebliğ ile belirlenir.

d) Destekleme şekli

Yem Bitkileri üretimi yapmak üzere başvuran üreticilere, kalkınmada öncelikli illerde ve yurt içinde üretilip sertifikalandırılan tohumluk kullanımına göre farklı olmak üzere çok yıllık yem bitkisi ekilişleri ile yapay çayır mera tesisinde ilk yıl için, tek yıllık yem bitkisi ekilişlerinde ise, hasat edildikleri yıl içinde dekar başına ödeme yapılır.

e) Alet ve makine destekleme esasları

Yem bitkisi üretimi desteği alan üreticiler silaj makinesi, ot biçme makinesi, mibzer, balya makinesi, yağmurlama sulama sistemleri ve motopomp alım giderleri konularında aşağıdaki şartlarda desteklenir;

Yem bitkileri üretiminde kullanılmak üzere satın alınan alet ve makineler fatura bedelinin % 40'ı kadar desteklenir. Ancak alet ve makine desteği, desteklemeye konu yem bitkileri desteğinin % 40'ını geçemez.

Yem bitkileri ekilişlerinde sulama sistemleri ile motopomp desteklemeleri hazırlanan projelerin il/ilçe müdürlüklerince değerlendirilerek uygun görülmesi halinde yerinde tespitten sonra ödeme yapılır.

Alet ve makine desteklemelerinden yararlanmak için, yem bitkisi desteklemeleri için belirlenen başvuru döneminde müracaat edilir. Satın alınan alet ve makineler, yem bitkisi ekilişi ile uyumlu, yeni, kullanılmamış, bir önceki yılın son müracaat tarihi ile destekleme için başvuru yılının son müracaat tarihleri arasında faturalandırılmış, seri numaraları kazınmayacak şekilde belirgin ve Bakanlığımızca son beş yıl içerisinde düzenlenmiş Ziraî Kredilendirme Belgesi'ne sahip olacaktır. Her üretici aynı cins alet ve makine desteğinden on yılda bir kez yararlandırılır. Alınan alet ve makineler yerinde tespit edilir.

f) Uygulama esasları

Tek yıllık yem bitkileri desteklemeleri %50 çiçeklenme döneminde yapılacak hasat sırasında, çok yıllık yem bitkileri desteklemeleri müracaat yılının ilk hasadı sırasında, hayvan pancarı, yem şalgamı hasattan sonra silajlık mısır için silaj yapmak amacıyla süt olum devresindeki hasat sırasında ödemeye esas kontrol tutanağı (ek-3) düzenlenir.

Yem bitkileri ekilişlerinde o yılın son müracaat tarihinden sonraki ekilişler için müracaatlar bir sonraki yıl yapılır.

Yem bitkileri üretiminde kullanılan alet ve makine desteklemelerinde, ödemeye esas makine icmalleri (ek-7/a, ek-7/b, ek-7/c) ait olduğu yılın 1 Kasım'dan sonra düzenlenir, çok yıllık yem bitkileri ve yapay çayır mera ekilişleri için 4 yıl uygulanacağına dair taahhütname (ek-2) alınır. Desteklenecek yem bitkileri toplam ekiliş alanı en az 5 dekar olacaktır. Çok yıllık yem bitkileri ve yapay çayır mera ekiliş alanları için, 4 yılda 1 defa destek verilir. Bir üretim yılında aynı yere iki kere aynı tek yıllık yem bitkisi arka arkaya ekilirse sadece birincisi desteklemelerden faydalandırılır. Ancak aynı yere münavebe uygulayarak bir üretim yılında arka arkaya iki farklı tek yıllık yem bitkisi ekilmesi durumunda, her iki ekiliş ayrı ayrı desteklemelerden faydalandırılır. Aynı yıl içerisinde tek yıllık yem bitkisi ekilip, hasattan sonra çok yıllık yem bitkisi ekildiği takdirde her iki ekiliş de desteklemelerden faydalandırılır. Hasat kontrolleri ve veri girişlerinin

tamamlanmasından sonra İcmal-1'ler (ek-4) aynı yılın 1 Kasım tarihinde ÇKS vasıtasıyla oluşturulur. İlçe müdürlüklerince her ilçe merkezinin İcmal 1'i ilçe merkezinde ve köyün/mahallenin İcmal 1'i kendi köyünde/mahallesinde beş iş günü süreyle askıya çıkarılır. 1 Kasım tarihi tatil gününe rastlarsa takip eden iş günü askıya çıkarılır. Askıya çıkma tarihi ve saati ile askıdan indirme saati tutanağa bağlanır. Tutanağın muhtar ve aza tarafından güncel tarihle imzalanması sağlanır. Askı süresince herhangi bir itiraz olmaz ise icmallerdeki bilgiler doğru kabul edilir. Daha sonra yapılacak itirazlar değerlendirmeye alınmaz, herhangi bir hak doğurmaz. Askı süresince İcmal 1'lere yapılan itirazlar, askı süresi içinde ve sürenin bitiminden itibaren en geç dört iş günü içerisinde değerlendirilerek sonuçlandırılır. İlçe müdürlüklerince ÇKS'den alınan İcmal 2'ler (ek-5) düzenlenip, onaylanır ve en geç iki iş günü içinde il müdürlüğüne gönderilir. Bu işlemler merkez ilçelerde il müdürlükleri tarafından yapılır. ÇKS'den alınan İcmal 3'ler (ek-6) il müdürlükleri tarafından kontrol edilip onaylanarak dört iş günü içinde TÜGEM'e gönderilir. Ortaya çıkabilecek sorunlar il/ilçe müdürlüklerince çözümlenir. Ancak çözüme kavuşturulamayan konular için İl/İlçe Tahkim Komisyonları yetkilidir. İl Tahkim Komisyonları tarafından çözümlenemeyen konular ise TÜGEM'e bildirilir.

g) Destekleme kapsamı dışında kalan haller

- 1) Süreleri içinde, bu Tebliğin 5 inci maddesinde istenen belgelerle başvuru yapmayan ve ÇKS'de özlük, ürün ve arazi bilgileri kayıtlı olmayan,
- 2) ÇKS'de kayıtlı olduğu yer dışında başka yerde destek alımına müracaat eden,
- 3) Gerçeğe aykırı beyanda bulunan ve/veya belge ibraz eden,
- 4) Kapama meyve bahçeleri ve ağaçlandırma yapılmış alanlarda ara tarım olarak yem bitkisi yetiştiren,
- 5) Yem bitkisi ekilişlerini daneye bırakan,
- 6) Bölgenin ve ilin ekolojik şartlarına, ekim tekniklerine ve normlarına uygun yem bitkisi ekilişleri yapmayan,

Üreticiler bu desteklemeden yararlanamazlar.

Sertifikalı yem bitkileri tohumluk üretimine ilişkin desteklemeler

MADDE 6 – (1) Sertifikalı yem bitkileri tohumluğu üretimi desteklemeleri, yem bitkileri üretiminin teşvik edildiği yonca, korunga, fiğ, macar fiği, burçak, mürdümük, sorgum, sudanotu, sorgumXsudanotu melezi, hayvan pancarı ve yem şalgamı türlerinin yurt içinde üretilerek sertifikalandırılan tohumluk üretimleri için söz konusudur. Destekleme aşağıdaki esaslara göre yapılır.

a) Yem bitkileri tohumluk üretimi desteklemelerinden Bakanlıkça tohumculuk kuruluşu olarak kabul edilen ve ÇKS'ne kayıtlı arazilerde sertifikalı yem bitkileri tohumluğu üreten/ürettiren özel sektör tohumculuk kuruluşlarına, sertifikalandırdıkları tohumluklar için, kg başına destekleme ödemesi yapılır.

b) Desteklemeden yararlanmak isteyen tohumculuk kuruluşları, üretimin gerçekleştiği ildeki il müdürlüklerine, üretecekleri/ürettirecekleri yem bitkileri tohumluğunun sertifikalandırılması için "Tohumluk Beyannamesi" verirken desteklemeden yararlanmak için de başvuru yaparlar.

c) Müracaatta istenilecek belgeler

- Sertifikalı yem bitkileri tohumluğu üretimi müracaat formu (ek-8),
- Tohumculuk Kuruluşu olduğunu gösterir belge,
- Taahhütname (ek-9),
- Sözleşmeli üretim yapılıyor ise tohumluk üretim sözleşmesi.

ç) İcmallerin düzenlenmesi ve destekleme ödemesinin yapılması

Üretimi yapılan yem bitkisi tohumluklarına ait sertifikalar ile Çiftçi Kayıt Formu, üretimin yapıldığı ildeki il müdürlüğüne teslim edilir. Sertifikaların il müdürlüğü tarafından kontrolleri yapıldıktan sonra ÇKS'den alınan ödemeye esas icmaller il müdürlüklerince kontrol edilip onaylandıktan sonra TÜGEM'e gönderilir. Ödemeler, il müdürlüklerince ÇKS kayıtları üzerinden oluşturulan onaylı ödeme icmalarına (ek-10) göre, Banka aracılığıyla, ilgili şubelerde tohumculuk kuruluşları adına açılan veya açılacak olan hesaplara yapılır.

d) Uygulama esasları

Sertifikalı yem bitkileri tohumluğu üreten kuruluşun almış olduğu tohumluk sertifikası kendi adına düzenlenmiş olmalıdır. Sertifikalandırılmayan ve/veya ihraç amaçlı üretilen tohumluklar destekleme ödemesinden faydalanamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Hayvan Islahı ve Yetiştirme Desteklemeleri

Gebe düve alımlarına ilişkin desteklemeler

MADDE 7 – (1) Yurt içinde yetiştirilen ve Bakanlık veya Bakanlıkça yetkilendirilmiş kuruluşça verilmiş damızlık belgesi veya saf ırk sertifikasına sahip, ilk yavrusuna en az 3 ay (90 gün) gebe düve satın alanlara hayvan başına doğrudan ödeme yapılır.

a) Desteklenecek gebe düvede aranacak şartlar

- Damızlık belgesi ya da saf ırk sertifikası,
- Tohumlama yaşının asgari 15, azami 27 ay olması (450-810 gün),
- Aynı ırk boğa ile tohumlanmış olması,
- Saf ırk sertifikası veya damızlık belgesinde tohumlama kaydının belirtilmiş olması,

b) Müracaat ve hakedişler;

Müracaat esnasında; dilekçe, il/ilçe müdürlüğüne uygunluğu onaylanmış satış belgesi (fatura, müstahsil makbuzu, muhtar onaylı alım satım belgesi veya SYDTF kaynaklarından alınan hayvanların Fon İdaresince icmal halinde il/ilçe müdürlüklerine bildirim), damızlık belgesi veya saf ırk sertifikası ve taahhütname (ek-11) istenir. Gebe düve desteğinden faydalanmak için, satın alma tarihinden itibaren 3 ay (90 gün) içerisinde il/ilçe müdürlüklerine başvurulur. Destekleme, düve doğum yaptıktan ve buzağısının tespitinden sonra ödenir. Buzağılama tarihi damızlık belgesi veya saf ırk sertifikasında bulunan tohumlama tarihi ile uyumlu (210 - 295 gün) olmalıdır. Buzağı tespiti, yetiştiricinin müracaatı üzerine düvenin doğumunu takip eden 3 ay (90 gün) içerisinde gerçekleştirilir. Uygunluğu tespit edilen düvelerle ilgili olarak "Hakediş Belgesi" düzenlenerek (ek-12) Banka'ya gönderilir.

(2) Anne, baba ile çocuklar, eşler ve kardeşler arasında yapılan alım ve satıma konu gebe düveler destekleme kapsamı dışındadır.

Buzağı desteklemeleri

MADDE 8 – (1) Soy kütüğü ve ön soy kütüğü sistemine kayıtlı analardan suni tohumlama sonucu doğan buzağılara destekleme ödemesi aşağıdaki esaslara göre yapılır;

a) Bu destekleme, soy kütüğü veya ön soy kütüğü sistemine kayıtlı saf kültür ırkı veya melezi sığırların aynı kültür ırkı boğanın spermisiyle, yerli ırk ve melezi sığırların ise ırkına bakılmaksızın suni tohumlama sonucu doğan tüm buzağıları için ödenir.

b) İşletmenin soy kütüğü ve ön soy kütüğü sistemine kayıt olma tarihinden önce doğan buzağılar desteklemeden yararlanamaz.

c) Desteklemeden her buzağı bir kez faydalanır.

ç) Soy kütüğü ve ön soy kütüğü sistemi veri tabanından Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliklerinin bulunduğu illerde bu birlikler, diğer illerde ise il/ilçe müdürlükleri tarafından desteklemeye esas listeler (icmal) alınır.

d) Birliklerden gelen icmallere için il müdürlüklerinin kendi arşivlerinde bulunan suni tohumlama koçanlarındaki belgelerden kontrol yapıp hak edişler düzenlenerek (ek-13) Banka şubesine gönderilir; Bankadan Birliğe gönderilen hak edişler yedi gün içerisinde buzağı sahiplerine ödenir.

e) Birlik olmayan yerlerde ise, il/ilçe müdürlüklerince hak edişler düzenlenerek (ek- 13) şahıslara ödenmek üzere Banka şubesine gönderilir.

f) Diğer illerden tohumlanmış olarak gelen sığırların, destekleme listesine giren buzağılarında suni tohumlama belgesi kontrolüne gerek bulunmamaktadır.

Suni tohumlama hizmetlerine ilişkin desteklemeler

MADDE 9 – (1) Suni tohumlama desteklemeleri aşağıdaki esaslara göre yapılır:

a) Bu desteklemeden 1.7.2003 tarihli ve 25155 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Suni Tohumlama, Tabii Tohumlama, Ovum ve Embriyo Transferi Faaliyetlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümleri kapsamında suni tohumlama yapmak için izin almış serbest veteriner hekimler, birlikler, kooperatifler, özel hayvan hastaneleri, hayvancılık işletmeleri ve suni tohumlama yapmak üzere kurulmuş şirketler yararlandırılır. Kamu personeli veteriner hekimler özel muayenehaneleri olsa dahi bu destekten yararlanamazlar.

b) Tohumlanan sığırların ve tohumlama bilgilerinin ön soy kütüğü veya soy kütüğüne kayıtlı olmaları zorunludur.

c) Ön soy kütüğü veya soy kütüğü sistemine kayıtlı olmayan ancak suni tohumlama bilgisi bildirilen sığırlar, 6/12/2001 tarihli ve 24605 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Hayvanlarda Soykütüğü ve Önsoykütüğü Esasları ile Çalışma Usulleri Hakkında Yönetmelikte tanımlanan ve çalışma usul ve esasları genelge ile belirlenen Yeni Kayıt Komisyonunun kabulü ve il müdürünün onayı ile kaydedilir ve tohumlama bilgisi veri tabanına kaydedilerek uygulayıcılar desteklemeden yararlandırılır.

ç) Tohumlanan sığır kültür ırkı veya kültür ırkı melezi ise aynı ırktan sperma ile tohumlanmış olması şarttır, yerli ırklarda bu şart aranmaz.

d) Tohumlamalar, uygulamayı takiben en geç 90 gün içinde bildirilmek ve en geç 150 gün sonunda sisteme kaydedilmek zorundadır. Bu işlemin zamanında yapılmamasından doğacak mağduriyetlerden ilgililer sorumludur.

e) Destekleme ödemelerinde, usulüne uygun olarak uygulayıcılar tarafından düzenlenmiş "Suni Tohumlama Belgesi" esas alınacaktır.

f) Soy kütüğü ve ön soy kütüğü sistemine kayıtlı sığırlara yapılan suni tohumlama uygulamalarının destekleme ödemeleri; Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliklerinin bulunduğu illerde bu birlikler, diğer illerde il/ilçe müdürlüğü tarafından soy kütüğü ve ön soy kütüğü sisteminin veri tabanını oluşturan bilgisayar programından alınacak listeler doğrultusunda il/ilçe müdürlüklerinin arşivlerinde bulunan suni tohumlama koçanlarındaki belgelerden kontrol edilerek hazırlanacak Hak Ediş Belgesine (ek-14) istinaden Banka şubesine yapılır.

Süt desteklemeleri

MADDE 10 – Süt desteklemesi aşağıdaki esaslara göre yapılır.

a) Üretmiş olduğu sütü, Çalışma İzni ve Gıda Sicili olan ve Bakanlıktan Süt Teşvik Kod Numarası almış süt işleme tesislerine satan örgütlü üreticiler ile bu örgütlere üye olmayan diğer üreticilere destekleme ödemesi yapılır.

b) Süt desteklemesi sadece çiğ süt üreten gerçek ve tüzel kişilere yapılır.

c) Ödemeye esas belgeler aylık dönemler itibariyle düzenlenir.

ç) Süt destekleme kapsamına alınan süt işleme tesisleri, aldıkları süt miktarını il/ilçe müdürlüklerine bildirmek zorunda olup, mevsimlik çalışan işletmeler hariç, üç ay içerisinde verisi gelmeyen süt işleme tesislerinin süt teşvik kod numaraları iptal edilir.

d) Fatura ve/veya müstahsil makbuzlarında süt miktarının haksız yere yapılacak destekleme ödemelerinin önlenmesi amacıyla, süt miktarının kesinlikle 'litre' olarak yer alması ve ödemelerin 'litre' üzerinden yapılması zorunludur.

e) Örgütlü üreticilerin sattığı süt ile ilgili icmallerin hazırlaması; Tebliğin 3 üncü maddesinin (jj) bendinde tanımlanan ve bu örgütlerin kuruluş kanunlarına göre kurulmuş Merkez Birliklerine üye olan ve Merkez Birliğinden icmal hazırlama yetki belgesi alan üretici örgütlerince yapılır. Bu tanıma dahil olmayan örgütlerce yapılan icmallere dikkate alınmaz. Örgütler, kuruluş kanunlarına göre kurulmuş Merkez Birliklerinden aldıkları icmal hazırlama yetki belgesinin veriliş tarihi dikkate alınarak icmal hazırlayabilirler. Merkez Birlikleri icmal hazırlama yetki belgesini geriye dönük hazırlayamazlar.

f) Örgütlü olmayan üreticilerin sattığı süt ile ilgili icmalleri il/ilçe müdürlükleri hazırlar. İl/ilçe müdürlüklerine müracaat eden örgütlü olmayan üreticiden; sattığı sütün fatura ve/veya müstahsil makbuzları ile birlikte adı, soyadı, T.C. Kimlik Numarası, banka hesap numarası ve adresini içeren üretici bilgileri istenir. İl/ilçe müdürlüklerince incelemeler yapıldıktan sonra hazırlanan ve onaylanan icmallere, ilgili banka şubesine gönderilir.

g) Süt icmallерinin hazırlanmasında ve incelenmesinde, üreticilere ait fatura ve/veya müstahsil makbuzları, hayvan sayısı ve satılan süt miktarı dikkate alınır. Üreticinin sahip olduğu hayvan sayısı ile sattığı süt miktarının uyumlu olmaması durumunda, bu üretici icmal listesinden çıkarılır.

ğ) İcmallerin yapılmasında, faturaların 2 nci kopyaları ile müstahsil makbuzlarının asılları esas alınır. Bunların her ne suretle olursa olsun, fotokopileri veya onaylı suretleri kesinlikle dikkate alınmaz.

h) Destekleme ödemelerinde; süt işleme tesislerine teslim edilen sütler için üretici örgütlerce veya il/ilçe müdürlüklerce düzenlenen ve il/ilçe müdürlüklerce onaylanmış her bir ortağın teslim ettiğı süt miktarını gösteren icmal cetvelleri ile üreticilere ait fatura/müstahsil makbuzları esas alınır.

ı) Aynı faturada farklı destekleme oranlarından faydalanan üreticiler var ise ayrı icmallerde gösterilir, bu icmallerin toplamı, fatura toplamı ile aynı olmalıdır.

i) Örgütlü üreticiler ile ilgili destekleme ödemeleri; onaylanmış icmal cetvellerinde belirtilen kişilere ödenmek üzere, icmalleri hazırlayan Tebliğın 3 üncü maddesinin (jj) bendinde tanımlanan ve bu örgütlerin kuruluş kanunlarına göre kurulmuş Merkez Birliklerine üye olan ve Merkez Birliğinden icmal hazırlama yetki belgesi alan üretici örgütlerine yapılır. Hak sahiplerine yapılacak ödemeler ise, nakdin Banka tarafından örgüt hesabına aktarılmasından sonraki yedi gün içinde yapılır.

j) Örgütlü üretici üretmiş olduğu sütü, Tebliğın 3 üncü maddesinin (jj) bendinde tanımlanan ve bu örgütlerin kuruluş kanunlarına göre kurulmuş Merkez Birliklerine üye olan ve Merkez Birliğinden icmal hazırlama yetki belgesi alan üretici örgütlerinden herhangi birisi aracılığı ile satabilir. Bu durum süt icmallерinde belirtilir ve üyesi bulunduğu örgüt için belirlenen destekleme oranından yararlandırılır.

k) Soy kütüğüne kayıtlı işletmeler ile diğеr işletmelerin icmalleri ayrı yapılır.

1) Soy kütüğüne kayıtlı işletmelere yapılacak ödemelerde, sistemin kontrolü amacıyla, Türkiye Damızlık Sığır Yetiştiricileri Merkez Birliğince her ayın onbeşinde hazırlanacak ve il/ilçe müdürlüklerine gönderilecek olan listelere istinaden, son iki ay içersinde verisi gelen işletmelere, örgütleri aracılığıyla naktin Banka tarafından birliğin hesabına aktarılmasından sonraki yedi gün içinde yapılır.

m) Süt desteklemeleri kapsamında pazarlanan sütün, düzenli olarak kayıtlarının tutulması ve denetlenebilirliğinin sağlanması amacıyla, üretici örgütlerce veya il/ilçe müdürlüklerce hazırlanan süt icmal cetvellerinin onaylanmasından en geç yedi gün içinde onaylı bir nüshasının icmalı hazırlayan örgütlerce il/ilçelerinde faaliyet gösteren Süt Üreticileri Birliğine gönderilmesi şarttır. Süt Üreticileri Birliği gelen icmal cetvellerini aylık raporlar halinde hazırlayarak en geç onbeş gün içinde Süt Üreticileri Merkez Birliğine gönderir.

Süt Üreticileri Birliği bulunmayan illerde, üretici örgütlerce veya il/ilçe müdürlüklerce hazırlanan süt icmal cetvellerinin onaylanmasından en geç onbeş gün içinde onaylı bir nüshasının icmalı hazırlayan örgütlerce Süt Üreticileri Merkez Birliğine gönderilmesi şarttır. Süt Üreticileri Merkez Birliği, gelen icmal cetvelleri ve aylık raporlara göre hazırladığı kayıtları, bir sonraki ayın en geç 15 inci gününde, Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğüne gönderir.

Süt Üreticileri Birliği bulunan illerde Süt Üreticileri Birliği, Süt Üreticileri Birliği bulunmayan illerde Süt Üreticileri Merkez Birliği; icmallерini gönderen veya göndermeyen üretici örgütlerinin

listesini, icmalleri onaylayan il/ilçe müdürlüklerine yazı ile bildirir. Bu icmal cetvellerini göndermeyen üretici örgütünün, bir sonraki ay'a ait süt icmal cetvelleri onaylanmaz.

n) Çiğ sütün pazarlanması ve kayıt altına alınması ile ilgili işlemleri Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü yürütür.

Süt sağım ünitesi ve soğutma tankı kurulması, gübre çukuru yapılmasına ilişkin desteklemeler

MADDE 11 – (1) Kendi öz kaynakları ile işletmesine, büyükbaş hayvancılık için sabit süt sağım ünitesi ve soğutma tankı, küçükbaş hayvancılık için ise sabit veya seyyar süt sağım ünitesi ve soğutma tankı kurarak sanayiye aktarılacak sütte belirli kalite ve hijyen kriterlerine uygun üretim yapacak üreticiler ile işletmesine gübre tesisi yapacak üreticilere yatırım miktarının % 40'ı oranında destekleme ödemesi yapılır. T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri vb. kamu kaynaklarından bu amaçlarla indirimli kredi kullanmış olan gerçek ve tüzel kişiler bu desteklemelerden yararlanamazlar. KDV muafiyetinden yararlanan teşvik belgeli işletmelerde hakediş belgesi KDV'siz tutardan hesaplanmak suretiyle düzenlenir. Bu konular ile ilgili desteklemeler aşağıdaki esaslara göre yapılır.

a) Süt sağım ünitesi ve soğutma tankı kurulmasına ilişkin desteklemeler;

1) Soy kütüğü veya ön soy kütüğüne kayıtlı en az 10 baş ineğe sahip üreticilere sabit süt sağım ünitesi ve soğutma tankı, Islah Amaçlı Koyun-Keçi Yetiştirici Birliklerine üye olan ve hayvanlarını kimliklendirerek kayıt altına aldırarak, en az 50 baş sağmal koyun ve/veya keçiye sahip üreticilere, sabit veya seyyar sağım ünitesi ve soğutma tankı için, Bakanlıkça her yıl belirlenecek miktar üzerinden destekleme yapılır. Süt sağım üniteleri ve soğutma tankı (Aparatları ile birlikte) bedellerinin hesaplanmasında, fatura bedeli değerlendirmeye esas alınır. Ancak, fatura bedellerinin değerlendirmeye alınacak kısmı, Bakanlıkça belirlenen miktarı aşamaz. Yeni kurulacak işletmelerin desteklemelerden yararlanabilmesi için, en az 10 baş ineğe veya 50 baş sağmal koyun ve/veya keçiye sahip olacaklarına dair taahhütname alınır.

2) Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri, Birlikler kendi öz kaynakları ile ortaklar mülkiyetinde olmak şartıyla, süt sağım ünitesi ve soğutma tankı kurarak desteklemeden faydalanırlar.

3) Yatırımcı, yatırıma başlamadan önce il müdürlüğüne başvuruda bulunarak, ekinde yatırımın niteliği, kapasitesi, teknik özellikleri, yerleşim planı ve termin planını kapsayan ve yüklenici firma ile birlikte hazırladıkları projeyi il müdürlüğünün onayına sunar ve onayı takiben yatırıma başlar. Proje, süt sağım ünitesi ve soğutma tankını kapsayacak şekilde hazırlanabildiği gibi, işletmenin bu ünitelerden herhangi birine sahip olması durumunda sadece diğer ünite için de hazırlanabilecektir. Söz konusu ünitelerden hiç birine sahip olmayan işletmelere tek bir ünite için proje yapılamaz.

4) Desteklemeye konu üniteler, yeni, kullanılmamış, Bakanlığımızca deney yapma yetkisi verilmiş kuruluşlardan (ek-15) alınmış olumlu deney raporuna sahip olmalı ve üretim kapasitesine uygun olmalıdır. Bununla birlikte desteklemeden yararlanılması için en az bir adet kalite belgesinin mevcut olması gerekmektedir.

5) Ünitelerin işletmeye alınıp monte edilmesinden sonra yatırımcı bir dilekçe ile tekrar il müdürlüğüne başvuruda bulunarak, yerinde yapılacak tespit ve incelemelerden sonra hak edilecek raporun tanzim edilmesini talep eder. İl müdürlüğünce oluşturulan heyetin, işletmede yapacağı inceleme sonucunda projesine uygun olarak yapıldığı tespit edilen başvurular ile ilgili raporun hazırlanmasından sonra il müdürlüğü ödemeye esas olmak üzere Hak Ediş Raporunu (ek-16, ek-17) düzenler ve banka şubesine gönderir.

b) Gübre çukuru yapılmasına ilişkin desteklemeler;

1) Kendi öz kaynaklarıyla, mülkiyeti kendilerine ait veya kiralık (asgari 10 yıl) alanlarda, en az 75 m³ kapasiteli gübre çukuru yapacak veya değişik sistem oluşturacak süt sığırı işletmelerine ahır kapasitelerine uygun olmak şartıyla, Bakanlıkça her yıl belirlenecek oranda destekleme yapılır. Yatırımın toplam maliyetinin, değerlendirmeye alınacak kısmı Bakanlıkça belirlenen miktarı aşamaz. Gübre çukuru desteği uygulamasındaki amaç, ahırlarda oluşan gübrenin çevreye zarar vermeden uzaklaştırılması suretiyle, hijyenik koşulların sağlanması olup, amaca uygun sistem kuran üreticiler destekleme ödemesinden faydalandırılırlar.

2) Gübre çukurunun kapasitesi, gübre, en fazla 6 ay depolanacak şekilde, işletme kapasitesi ve/veya işletmedeki inek sayısı dikkate alınarak hayvan başına m³ olarak belirlenir. Desteklemeden, yeni kurulacak olan işletmelerin yanında, işletmesinde tebliğde belirtilen şartlara uygun gübre çukuru mevcut olan üreticilerde, 6. alt bentde belirtilen ekipmanlardan yararlanmak veya kurulu kapasitelerini genişletmek istemeleri halinde desteklemeden yararlandırılırlar.

3) Gübrelik kapasitesi belirlenirken inek başına (inek başına bulunan değer işletmede bulunan diğer hayvanlar dikkate alınarak hesaplanmıştır.) en az 7 m³ hacim hesaplanır. Bu alanın % 80 i katı gübre, % 20 si sıvı gübre için ayrılır.

4) Yapılacak gübre çukurları veya oluşturulacak sistemler;

a- Gübrenin bir alanda depolanması: Ahırdan alınan gübre hiçbir işlem yapılmadan depolanır. Bu depolar bir sıvı toplama ünitesine sahiptir.

b- Katı ve sıvı gübrenin ayrı depolanması: Ahırdan alınan gübre separatör yardımıyla katı ve sıvı kısımlarına ayrılır ve her unsur ayrı ayrı depolanır.

c- Diğer: Yukarıda belirtilen niteliklerin dışında oluşturulacak bir sistemle gübrenin ahır/ahırlardan uzaklaştırılması sağlanır.

Yatırımcı, yatırıma başlamadan önce il müdürlüğüne başvuruda bulunarak, Bakanlıkça belirlenen kriterlere uygun olarak hazırlayacakları, yatırımın niteliği, kapasitesi, teknik özellikleri, çevresinde bulunan yapıların konumlarını gösteren kroki, yerleşim planı ve termin planını kapsayan projeyi il müdürlüğünün onayına sunar ve onayı takiben yatırıma başlar. Tesis tamamlandıktan sonra il müdürlüğünce hak ediş belgesi düzenlenir (ek-18, ek-19). Kapasitesi, 100 baş ineğe kadar olan işletmeler için gübrelik projesi il müdürlüğü'nce temin edilir. Daha büyük kapasiteli işletmeler için projeler üreticiler tarafından hazırlattırılır.

5) Gübre çukuru inşaatında veya değişik sistem ile yapılacak tesislerde aranacak şartlar: Gübre çukurları sızdırmaz malzemeden yapılır. Yapının maliyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı birim fiyatları esas alınarak hesaplanır ve ödeme yapılır. 6. alt bentde belirtilen ekipmanlar ve/veya değişik sistem kuran üreticiler için, yapılacak destekleme ödemelerinde ise fatura bedeli/bedelleri değerlendirmeye esas alınır. Ayrıca ekipmanların her biri için yapılacak destekleme miktarı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı birim fiyatlarını aşamaz.

6) Gübrenin ahırdan çıkarılması, gübreliğe taşınması, depolanması ve değerlendirilmesi süreçlerinde gerekli olan gübre sıyrıcı, separatör, gübre taşıma ve dağıtma römorku, sıvı gübre taşıma ve dağıtma tankı vb. ekipmanların giderleri de destekleme miktarına dahil edilecektir.

İpekböceği yetiştiriciliğinin geliştirilmesine ilişkin desteklemeler

MADDE 12 – (1) İpekböceği yetiştiriciliğinin teşvik edilmesi ve üretiminin artırılması için yaş ipekböceği kozası üreticilerine ücretsiz dağıtılacak ipekböceği tohumunu sağlayan Bursa Koza Tarım Satış Kooperatifleri Birliği'ne (Kozabirlik) tohum bedeli ve ürettiği yaş ipekböceği kozasını Bursa Koza Tarım Satış Kooperatifleri Birliği (Kozabirlik) ve/veya Kooperatiflerine satan üreticilere destekleme primi ödenir.

a) Bursa Koza Tarım Satış Kooperatifleri Birliği (Kozabirlik) tarafından yaş ipekböceği kozası üreticilerine ücretsiz dağıtılacak ipekböceği tohumu bedelleri için yapılacak destekleme ödemeleri ve tohum dağıtım esasları:

Birlik, kooperatif ortaklarından gelecek talepler doğrultusunda önceki yıllardaki üretim miktarlarını da dikkate alarak, ortak dışı dağıtımda ise kooperatif ve/veya Birliğe gelecek doğrudan talepler ile İl veya İlçe Müdürlüklerine müracaat eden üreticilerin taleplerini sıraya koyarak, üretilen tohum miktarına uygun olmak kaydıyla, tohum dağıtım listeleri (ek-20) düzenleyerek ücretsiz ipekböceği tohumu dağıtımını gerçekleştirir. Üretim yılı için belirlenen fiyat üzerinden dağıtılacak ipekböceği tohumu bedelleri; Kooperatif bazında icmal edilmiş tohum dağıtım listeleri Kozabirlikçe kontrol edildikten sonra tüm kooperatiflerin ayrı ayrı gösterildiği "İpekböceği Tohumu Dağıtım İcmal ve Hak Ediş Belgesi" (ek-21) düzenlenerek Kozabirlik ve Birliğin bulunduğu il müdürlüğü tarafından onaylanmasını takiben Bankaca Kozabirliğe ödenir.

b) Ürünlerini Bursa Koza Tarım Satış Kooperatifleri Birliği (Kozabirlik) ve/veya Kooperatiflerine satan yaş koza üreticilerine yapılacak doğrudan destekleme ödemelerinin uygulama usul ve esasları:

Destekleme ödemesinden faydalanmak isteyen üreticiler ilgili kooperatiflere; hak edeceği destekleme ödemesini kooperatifler kanalıyla almak istediğini belirten bir dilekçe ile başvuruda bulunurlar. Kooperatifler, alınacak yaş kozanın dağıtılan tohum kutu adedi ile uyumlu olduğunu kontrol ettikten sonra, alınan ürün için; her yılın başında ürün kalitesine göre belirlenen fiyatlar esas alınmak üzere müstahsil makbuzu düzenleyerek bir nüshasını üreticiye verir. Bu makbuzda; Birliğin ücretsiz vermiş olduğu tohum kutu adedi, ürünün cinsi ve kalitesi, miktarı, alım tarihi, alım fiyatı, tutarı, yapılan kesintiler ve üreticinin net alacağı tutar ile doğrudan destek ödemesi tutarları gösterilir. Kooperatifler; alınan ürün için, belirli aralıklarla her üreticinin ayrı ayrı gösterildiği detay bilgiler (alım tarihi, ürün cinsi, miktarı, fiyatı, toplam tutarı ve makbuz no. vb.) içeren "Ürün Alım Bordrosu" düzenler. Kooperatiflerce iki nüsha olarak düzenlenerek onaylanmış olan bordroların bir nüshası hak ediş düzenlenmek üzere Kooperatif merkezinin bulunduğu il/ilçe müdürlüklerine yazı ekinde gönderilir. Banka, il/ilçe müdürlüklerince düzenlenen "Yaş Koza Desteklemesi Hakediş Belgesi"ne (ek-22) istinaden öngörülen destekleme miktarlarını kooperatiflere öder. Üreticilere ödenmek üzere Bankaca tediye edilen paralar ilgili Kooperatifçe ürün alım bordrolarında belirtilen miktarlar esas alınarak yedi gün içerisinde hak sahiplerine ödenir. Birlik, yaş ipekböceği kozası yetiştiriciliği yapılan bölgelerde kooperatifler kanalıyla, kooperatiflerin bulunmadığı ekonomik anlamda üretim yapılan bölgelerde açacağı geçici alım yerleri ve merkezleri aracılığı ile içinde bulunulan yılın ürünü olması ve dağıtılan tohumla uyumlu olması kaydıyla kendisine getirilen yaş ipekböceği kozasının tamamını, Birliğin ürün alım talimatı ile ekspertiz usul ve esaslarına göre satın almakla yükümlü olduğu gibi, doğrudan destek ödemeleri ve ücretsiz ipekböceği tohumu dağıtımını uygulama esaslarını önceden üreticilere duyurmakla yetkili ve sorumludur. Kooperatifler ve/veya Birlik, destekleme ödemelerine esas olacak tüm belgelerin istenmesi, düzenlenmesi, muhafaza edilmesi ve tahakkuk edecek miktarların hak sahiplerine en kısa

sürede ödenmesinden sorumludur. İl/İlçe müdürlükleri, desteklemelerle ilgili düzenledikleri ve onayladıkları hak ediş belgelerinden bir nüshayı istatistikî bilgi amacıyla TÜGEM'e gönderirler.

Tiftik keçisi yetiştiriciliğinin geliştirilmesine ilişkin desteklemeler

MADDE 13 – (1) Tiftik keçisi yetiştiriciliğinin teşvik edilmesi ve tiftik üretiminin artırılması için üretmiş oldukları tiftiği, Tiftik ve Yapağı Tarım Satış Kooperatifleri Birliği (Tiftikbirlik) ve/veya Kooperatiflerine satan üreticilere aşağıdaki esaslara göre destekleme primi ödenir.

a) 1/6/2000 tarihli ve 4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanuna göre faaliyette bulunan Tiftik ve Yapağı Tarım Satış Kooperatifleri ve/veya Birliğinin çalışma konusuna dahil yılı tiftik ürününü bu kuruluşa satan üreticilere doğrudan destek ödemesi yapılır.

b) Birlik, kooperatiflerinin bulunmadığı ekonomik anlamda üretim yapılan tüm üretim yerlerinde, geçici alım yerleri ve merkezleri açarak, tiftik üreticilerinin destek ödemelerinden yararlanmalarını sağlayacak tedbirleri alır. Ayrıca, geçici alım yerleri ve merkezlerinin açılmadığı ekonomik anlamda üretim yapılan yerlerde, üreticiler İl ve/veya İlçe Müdürlüklerine müracaat ederler. İl ve/veya İlçe Müdürlükleri bu müracaatları en yakın kooperatife veya birliğe bildirir. Kooperatif ve/veya Birlik bildirilen bu ürünü satın alır. Birlik, tiftik keçisi yetiştiriciliği yapılan bölgelerde kooperatifler kanalıyla, açacağı geçici alım yerleri ve merkezlerinin bulunduğu bölgelerde mahalli örf ve adetlere göre; köylerde ise muhtarlıklar vasıtasıyla doğrudan destek ödemeleri uygulama esaslarını önceden üreticilere duyurmak ve yılı ürünü olması kaydıyla kendisine getirilen tiftik ürününün tamamını, birliğin ürün alım talimatı ile ekspertiz usul ve esaslarına göre satın almakla yükümlüdür.

c) Doğrudan destek ödemelerini kooperatifler ve/veya Birlik kanalıyla almak isteyen üreticiler kooperatiflere ve/veya Birliğe dilekçe verir. Kooperatifler ve/veya Birlik bu dilekçelere istinaden, ürün alım bordroları icmalarını üreticiye doğrudan veya kooperatiflere ve/veya Birliğe ödenecek şekilde ayrı ayrı hazırlar. Birliğin onayladığı bu icmalar mahalli Banka Şubelerine kooperatifler ve/veya Birlikçe gönderilir. Banka, Bakanlıktan sağlanan kaynak çerçevesinde doğrudan destek ödemelerini nakden veya hesaben doğrudan üreticilere veya kooperatiflere ve/veya Birliğe öder. Kooperatiflere ve/veya Birliğe aktarılan doğrudan destek tutarları kooperatiflerce ve/veya Birlikçe üreticilere gecikmeksizin, en geç üç iş günü içinde, çiftçi belgesi, müstahsil makbuzu, çeki ve tesellüm makbuzu belgelerine istinaden nakden veya hesaben ödenir.

ç) Tebliğin 29 uncu maddesinde belirtilen Çiftçi Belgesinin kaybolması veya zayi olması durumunda; üreticinin bu belgeyi düzenleyen kuruma dilekçeyle müracaat ederek alacağı belge, kurum tarafından "Bu belge, aslının kaybı/zayi olması nedeniyle kişinin müracaatına binaen verilmiştir." ibaresi yazılmış ve tasdik edilmiş olması kaydıyla geçerli sayılacaktır. Çiftçi belgesinin onaylı örneği üzerine "aslına uygundur" ibaresi yazılarak kooperatifler ve/veya Birlikçe alınır ve muhafaza edilir. Asıl nüsha, üzerine görünür şekilde ".....yılı doğrudan destek ödemelerinde esas alınmıştır." ibaresi konularak çiftçiye iade edilir. Çiftçi belgesi aslının çiftçi tarafından beş yıl saklanması zorunludur.

d) Üreticilere Çiftçi Belgelerinde belirtilen ve o yıl için belirlenen tiftik üretim miktarı üzerindeki satışları için doğrudan destek ödemesi yapılmaz. Kooperatifler ve/veya Birlikçe, alınan ürünler için, üreticinin açık kimliğini belirten bir "müstahsil makbuzu" düzenlenerek bir nüshası üreticiye verilir. Bu makbuzda; asgari olarak tiftik keçisi sayısı, ürünün cinsi ve kalitesi, miktarı, alım tarihi, alım fiyatı, tutarı, yapılan kesintiler, vergi numarası ve üreticinin net alacağı tutar ile doğrudan

destek ödemesi tutarları gösterilir. Müstahsil makbuzu nüshasının üretici tarafından beş yıl saklanması zorunludur.

e) Doğrudan destek ödemeleri için Bankaya ibraz edilecek belgeler;

Doğrudan destek ve alım tutarları ile ödemelerin üreticiye veya kooperatiflere ve/veya Birliğe yapılacağı ayrı ayrı gösterilecek şekilde müstahsil makbuzlarındaki bilgiler, günlük olarak "alım bordrolarına" geçirilir. Bu bordroların gerekli sayıda nüshası yetkililerin isim ve imzalarını havi ve haftalık olarak, kooperatifler ve/veya Birlik tarafından icmal yapılmak suretiyle Birliğin onayını müteakiben ilgili Banka şubesine kooperatifler ve/veya Birlik tarafından gönderilir. Alım bordrolarına "Çiftçi Belgesi Alınmıştır." ibaresi yazılır.

Küçükbaş hayvancılığın geliştirilmesine ilişkin desteklemeler

MADDE 14 – (1) Islah Amaçlı Yetiştirici (koyun-keçi) Birliğine üye olan ve hayvanlarını kayıt altına aldırarak yetiştiriciler ile Tiftik ve Yapağı Tarım Satış Kooperatifleri Birliğine üye olan Tiftik Keçisi yetiştiricilerine Islah Amaçlı Yetiştirici Birliklerine üye olmaları halinde dişi koyun-keçi başına aşağıdaki esaslara göre doğrudan destekleme ödemesi yapılır.

a) Yetiştiriciler, talimatlara göre küpelenecek kimliklendirilmiş ve kayıt altına alınmış küçükbaş hayvanlarından doğum yapanları için desteklemelerden faydalandırılır.

b) Birlik, Bakanlıktan alacağı İl Seri Numaraları doğrultusunda, üyelerine ait hayvanları kimliklendirir.

c) Destekleme her doğum yapmış koyun veya keçi için bir defa uygulanır.

ç) Yetiştiricinin, üye olduğu birlik tarafından hazırlanan ödemeye esas çiftçinin adı, soyadı, T.C. Kimlik Numarası ve adresini içeren üretici bilgileri (ek-23) ve bunlara ilişkin icmaller (ek-24), il/ilçe müdürlüğü tarafından üye kayıtları göz önüne alınarak onaylanır ve banka şubesine (ek-25) gönderilir. Bu icmal cetvellerine ilişkin ödemeler icmalde belirtilen kişilere ödenmek üzere birliklere ödeme yapılır.

d) Birlikler; kayıt yenilemelerini (Doğum, ölüm ve satış vb gibi) her yıl yetiştiricinin yazılı beyanı doğrultusunda yaparlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Hastalıktan Ari İşletmelerin ve Hayvan Hastalıkları Tazminat Desteklenmesi, Hayvan Kimlik Sistemleri, Hayvan Hastalıklarıyla Mücadele Çerçevesinde Programlı Aşılmalarda Uygulayıcıların Desteklenmesi, Hayvan Gen Kaynaklarının Korunması

Hastalıklardan ari bölge oluşturmak üzere sığır işletmelerine ilişkin desteklemeler ve hayvan hastalıklarıyla mücadele kapsamında tazminat desteği

MADDE 15 – (1) Hastalıktan ari bölge oluşturmak üzere, Afyonkarahisar, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bilecik, Bolu, Burdur, Bursa, Çanakkale, Denizli, Düzce, Edirne, Eskişehir, Isparta, İstanbul, İzmir, Kırklareli, Kocaeli, Kütahya, Manisa, Muğla, Sakarya, Tekirdağ, Uşak ve Yalova illerinde besi sığırları işletmeleri dışındaki tüm sığır işletmelerinin desteklenmesi aşağıdaki esaslara göre yapılır;

a) Desteklemeden yararlanmak üzere müracaat eden işletmeler için İl/İlçe Müdürlüğünce İşletme Tespit ve İnceleme Tutanağı düzenlenir (ek-26).

b) İşletme asgari teknik ve hijyenik açıdan yeterli olmalı, işletmedeki sığırlar ise, Bakanlık programına uygun olarak küpelenmiş, pasaportu verilmiş ve veri tabanına girilmiş olmalıdır.

c) Kullanılan ilaç, aşı ve benzeri kayıtların işletmede bulundurulmuş bir deftere işlenmiş olması, doğum, ölüm ve mecburi kesim tarihlerinin tutulması ve bu kayıtların İl/İlçe Müdürlüklerince periyodik kontrol edilerek tasdik edilmesi sağlanacaktır.

ç) Bakanlıkça programlanan Şap aşuları düzenli olarak uygulanmış olacaktır.

d) Tüberküloz ve Brucelloz hastalıkları yönünden işletmedeki hayvanlara İl/İlçe Müdürlüklerince tarama yapılarak menfi bulunan işletmeler sertifikalandırılır, hastalıklı çıkan hayvanların etleri 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu kapsamında şarta tabi olarak değerlendirilir ve işletmeye tazminat ödenir.

e) 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu'nda belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde Sığır Tüberkülozu ve Sığır Brucellozu hastalığı tespit edilen hayvanlar için İl/İlçe Müdürlüklerince, Bakanlıkça belirlenen esaslar dahilinde düzenlenen Hayvan İtlaf ve Tazminat Mazbatasına göre "Hayvan Hastalıkları Tazminatı Desteği Hakediş Belgesi"(ek-28) 3 nüsha olarak hazırlanır ve bir nüshası Hayvan İtlaf ve Tazminat Mazbatasına ile birlikte Bakanlığa, bir nüshası Banka şubesine gönderilir, bir nüshası da İl/İlçe Müdürlüğünde muhafaza edilir.

f) Banka tarafından hayvan sahibine, doğrudan "hayvan hastalığı tazminat desteği" ödemesi yapılır.

g) Hastalıktan Ari İşletmelere verilecek sertifikanın süresi bir yıl olup, süre bitiminde hayvanlar tekrar teste tabi tutulur.

h) İşletmede, yeni gelen hayvanlar için karantina ve gözetim işlevi göreceği ayrı bir ünite bulunmalıdır.

ı) İşletmeye dahil edilecek hayvanların karantina ve gözetim şartlarının İl/İlçe Müdürlüklerince tespiti ve kontrolü yapılır.

i) Karantina ve gözetim altında tutulmadan veya bu süre içerisinde tarama sonucunu beklemeden hastalıktan ari işletmelere hayvan dahil edilmesi halinde desteklemeden yararlandırılmaz. Desteklemeden yararlandırılmış ise, destekleme ödemesi iptal edilerek, Tebliğin ilgili hükmü gereğince, ilgiliden yada ilgililerden tahsil edilmek üzere ilgili vergi dairesine intikal ettirilir ve ari işletme sertifikası geri alınır.

j) Hastalıktan ari işletmelerde hayvan başına destek miktarı her yıl için Bakanlıkça belirlenir.

k) Kararnamede belirtilen illerde bulunan süt sığırları işletmelerinde, sığır tüberkülozu ve sığır brucellozu yönünden yapılan ilk testler sonucunda, işletmede bulunan hayvanların tamamının menfi çıkması durumunda, işletme geçici ari kabul edilerek, işletmedeki hayvanlar için Bakanlıkça belirlenen destekleme ödemesi yapılır. Geçici arilik statüsü verilen işletmelerde en az 6 ay sonra yapılacak sığır brucellozu ikinci testi sonucunda tüm hayvanların menfi çıkması durumunda, işletme ari kabul edilerek, Hastalıktan Ari İşletme Sertifikası düzenlenir.

l) Destekleme ödemesi her işletme için bir sertifika döneminde bir kez olmak üzere, Hak Ediş Belgesine göre (ek-27) Banka şubesince yapılır.

m) Destekleme ödemesine esas hakediş belgesi 3 nüsha olarak hazırlanır ve bir nüshası Hastalıktan Ari İşletme Sertifikası ile birlikte Bakanlığa, bir nüshası da Banka şubesine gönderilir, bir nüshası da İl/İlçe Müdürlüğünde muhafaza edilir.

(2) 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu kapsamında belirlenen tazminatlı hastalıklardan birine yakalandığı tespit edilerek, kestirilen, öldürülen yada ölen hayvanların sahipleri ile ihbarı zorunlu hastalıklardan birine karşı koruma maksadıyla Hükümet Veteriner Hekimi veya sorumluluğundaki Veteriner Sağlık Teknisyeni yada Bakanlıkça görevlendirilen Veteriner Hekim tarafından yapılan aşı, serum veya ilaç uygulamaları nedeniyle öldükleri otopsi ve laboratuvar muayeneleri ile tespit edilen hayvan sahiplerine "Hayvan Hastalığı Tazminatı Desteği" aşağıdaki esaslara göre yapılır;

a) Sığır Tüberkülozu hastalığında; işletmede bulunan damızlık sığırlara tüberkülin uygulaması yapılarak, Tüberküloz Yönetmeliği çerçevesinde, Tüberkülin Teamül Cetveli tanzim edilir ve onayı için 3 nüsha halinde Bakanlığa gönderilir. Bakanlık onayını müteakip, Sığır Tüberkülozu yönünden müspet sığırların, 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu'na göre, kıymet takdirleri yapılarak, şarta tabi kesimleri gerçekleştirilir. 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu ve Yönetmeliği ile Bakanlığın belirlediği esaslar dahilinde Hayvan İttaf ve Tazminat Mazbatası tanzim edilir.

b) Sığır Brucellozu hastalığında; işletmede bulunan sığırlardan alınan marazi madde de Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü'nce Sığır Brucellozu hastalığı tespit edildiğinde, hasta sığırların 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu'na göre, kıymet takdirleri yapılarak, şarta tabi kesimleri gerçekleştirilir. 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu ve Yönetmeliği ile Bakanlığın belirlediği esaslar dahilinde Hayvan İttaf ve Tazminat Mazbatası tanzim edilir.

c) Ruam hastalığında; işletmede bulunan tek tırnaklı hayvanlarda mallein uygulaması yapılarak, Ruam Yönetmeliği çerçevesinde, Ruam Teamül Cetveli tanzim edilir ve onayı için 3 nüsha halinde Bakanlığa gönderilir. Bakanlık onay